

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.202/ 2017/47.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2018. január 10. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A bünszövetségben, jelentős mennyiségre, kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2017. január 24. napján kihirdetett 17.B.647/2015/114. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében megváltoztatja a következők szerint.

I.r. vádlottal szemben 15.100.000 (tizenötmillió-egyszázezer), II.r. vádlott tekintetében 1.250.000 (egymillió-kettőszázötvenezer), III.r. vádlott vonatkozásában 1.750.000 (egymillió-hétszázötvenezer), V.r. vádlottal szemben 1.250.000 (egymillió-kettőszázötvenezer) Ft erejéig rendel el vagyonekmozgást.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r. és VI.r. vádlottakra nézve helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja I.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban, II.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2017. július 3. napjáig előzetes letartóztatásban, ezt követően a mai napig házi őrizetben, III.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2017. február 17. napjáig előzetes letartóztatásban, ezt követően 2017. július 3. napjáig házi őrizetben, IV.r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől 2017. február 17. napjáig előzetes letartóztatásban, majd ezt követően 2017. május 22. napjáig házi őrizetben töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 97.150 (kilencvenhétezer-egyszázötven) Ft büntetőjogi költségből I.r. vádlott 46.350 (negyvenhétezer-háromszázötven) Ft-ot, VI.r. vádlott pedig 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) Ft-ot visel.

II. r. vádlott személyazonosító igazolvány száma:, III. r. vádlott személyazonosító igazolvány száma: , tartózkodási helye:., V. r. vádlott tartózkodási helye:, VI. r. vádlott személyazonosító igazolvány száma:.

I n d o k o l á s

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék a 2017. január 16. napján kihirdetett 17.B.647/2015/114. számú ítéletében:

I.r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.)] 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés] miatt 8 év szabadságvesztésre, 8 év közügyektől eltiltásra és 15.040.000 Ft összegű vagyonek Kobzására;

II.r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt 6 év 6 hónap szabadságvesztésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 1.225.500 Ft vagyonek Kobzására;

III.r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt 5 év 6 hónap szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 1.490.000 Ft összegű vagyonek Kobzására;

IV.r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt 5 év 6 hónap szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 2.000.000 Ft vagyonek Kobzására;

V.r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt 5 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 1.087.500 Ft vagyonek Kobzására;

VI.r. vádlottat pedig társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt 4 év szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 120.000 Ft vagyonek Kobzásaírtelte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r. és VI.r. vádlottak esetében fegyházban állapította meg azzal, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe egyben beszámította a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a lefoglalt nagyszámú bűnjelről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen *két irányban* jelentettek be fellebbezést.

Az ügyész I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r. és VI.r. vádlottak terhére a büntetés súlyosítása, a kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő megállapítása érdekében terjesztett elő jogorvoslatot (115. számú elsőfokú bírósági irat). Indokai szerint a perorvoslattal érintett vádlottakkal szemben az elsőfokú bíróság a büntetési tétel középértékétől az alsó határ felé indokolatlanul eltérve túl enyhe büntetést szabott ki, mely nem fejezi ki a szervezeten elkövetett, kiemelkedően társadalomra veszélyes cselekmény valós súlyát, így a büntetés lényeges súlyosítása szükséges a büntetési célok elérésére érdekében.

Az ítéletet másfelől *védelmi fellebbezések* támadták. I.r. vádlott és védője megalapozatlanság miatt, II.r. vádlott és védője megalapozatlanságra és lényeges relatív eljárási szabálysértésre hivatkozva elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése végett, másodlagosan téves jogi minősítés miatt, III.r.

vádlott és védője enyhítésért, IV.r. vádlott és védője téves minősítés miatt és enyhítés céljából, V.r. és VI.r. vádlottak, valamint védőik a büntetés enyhítéséért éltek perorvoslattal.

Az ítélet VII.r. vádlott tekintetében első fokon jogerőre emelkedett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.29/2016/12-I. számú átiratában a bizonyítási eljárást szabályosnak, a tényállást megalapozottnak, a vádlottak bűnösségére vont következtetést és a cselekmények minősítését törvényesnek tartva az ügyészi fellebbezés irányának megfelelően egyrészt a büntetés súlyosítását, másfelől a vagyonekbezközés egyes összegeinek felemelését, egyéb részben a perorvoslattal érintett vádlottakra nézve a határozat helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú eljárásban jogorvoslatának indokolásában II.r. vádlott kifogásolta, hogy a bíróság terhére megállapította a kereskedést, álláspontja szerint ugyanis erre nézve törvényes bizonyítékok nem állnak rendelkezésre, e körben az ítélet iratellenes és téves a bűncselekményének minősítése is (3. számú másodfokú irat). Ezen túlmenően a vegyész szakértői és a toxikológiai szakértői vélemény adatait és annak értékelését is sérelmezte, kifogásolva, hogy a mentő körülményeket a bíróság indokolatlanul nem értékelte a javára (4. számú másodfokú irat).

II.r. vádlott védője a védelmi fellebbezést részletesen indokolta (25/V. számú irat). Egyrészt a vádlott 2015. február 3-i gyanúsítottai vallomása érdemi értékelését a védelmi jogokat jelentősen sértő eljárási szabálysértés miatt tévesnek tartotta, érvelése szerint a kihallgatás adatai bizonyítékként nem értékelhetők. Álláspontja szerint a védő kirendelése és az eljárási cselekményről az értesítése nem felelt meg az eljárási szabályoknak, így a védelem formális volt, tartalma kiüresedett, mely által sérültek a védelmi jogok, ezért bizonyítékként a vallomás tartalma nem vehető figyelembe. Indokai szerint továbbá a vegyészszakértői bizonyítás az érintett kábítószer hatóanyagának tartalmával kapcsolatban nem volt megalapozott és teljes körű, valamint a fegyverek egyenlőségének elve is sérült más szakértő bevonásának hiányában. A kifejtettek alapján megalapozatlanság és súlyos relatív eljárási szabálysértés miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

VI.r. vádlott védője az enyhítést célzó fellebbezését írásban szintén részletesen indokolta (25/V.), melyben kifogásolta a bünszövetség megállapítását és az ítéletet az enyhítő körülmények számára és nyomatékára figyelemmel eltúlzottan súlyosnak tartotta.

A másodfokú fellebbezési tárgyaláson, egyezően a korábban tartott nyilvános ülésen előadottakkal az ügyész az átiratában foglaltaknak megfelelően tett indítványt az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában.

A másodfokú tárgyaláson I.r. vádlott védője az elsőfokú ítéletet megalapozatlannak tartotta, kifejtve, hogy a bünszövetség kétséget kizáróan nem állapítható meg az értékelt bizonyítási anyag alapján. Kifogásolta az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét is, elsősorban a botanikus és a mezőgazdasági szakértői véleményeket tartotta pontatlannak és hiányosnak. A perbeli növényi egyedek kapcsán a bíróság bizonyítékokkal kellően alá nem támasztott megállapításokat tett. A kábítószer mennyisége tekintetében a tényállás megalapozatlan, emellett lényeges eljárási szabálysértés is történt II.r. vádlott nyomozási kihallgatása során, mely folytán e vádlott terhelő vallomása bizonyítékként nem értékelhető, ami szintén megalapozatlanságot eredményezett. Összegezve, a megalapozatlanság miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt. I.r. vádlott az utolsó szó jogán történő felszólalásában a cselekmény megbánta és védőjéhez csatlakozva a büntetés enyhítését kérte.

II.r. vádlott védője perorvoslatának írásbeli indokait és a korábbi nyilvános ülésen elmondottakat fenntartva, az ítélet megalapozatlanságára és súlyos eljárási szabálysértésre hivatkozva szintén a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Kifejtette, hogy a vádlott első nyomozási kihallgatása során a rendőrség súlyosan megsértette a védelmi jogokat a védő kirendelésével kapcsolatos eljárásában, ami a Be. 375. § (1) bekezdése szerinti lényeges eljárási szabálysértés. A védőt kirendelő határozat ugyanis a védő részére nem lett kézbesítve, a védő nem vett részt a kihallgatáson, érdemi anyagi védelem előterjesztésére így nem kerülhetett sor. A szakértői bizonyítással kapcsolatban utalt a fegyverek egyenlősége elvének megsértésére, mely abban érhető tetten, hogy a védelem indokolt indítványa ellenére nem került sor a kábítószer hatóanyag felderítése érdekében másik szakértő kirendelésére. A fellebbezési tárgyaláson kiemelte, hogy az álláspontja szerint törvénysértő bizonyíték kirekesztése mellett jóval enyhébb minősítésű bűncselekmény állapítható meg csak a vádlott terhére, de a hatályon kívül helyezést célzó elsődleges, a nyilvános ülésen is részletezett indítványát továbbra is fenntartotta. A vádlott felszólalásában csatlakozott védőjéhez.

III.r. vádlott védője a vádbeli kábítószer mennyisége tekintetében a tényállás vádlottak javára történő módosítását tartotta indokoltnak, és a bünszövetség vitatása mellett az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezést fenntartotta, ennek körében a törvény szerint irányadó végrehajtási fokozatnál eggyel enyhébb fokozat megállapítására is lehetőséget látva. A III.r. a másodfokú tárgyaláson fellebbezését fenntartotta.

IV.r. vádlott védője perbeszédében kiemelte, hogy a vádlott terhére legfeljebb a Btk.176. § (1) bekezdése szerinti alapeseti büntett állapítható meg, mert a bünszövetségre nincsenek kellő tényadatok, erre figyelemmel a minősítés megváltoztatása mellett a büntetés lényeges enyhítését indítványozta, azzal, miszerint a bíróság állapítsa meg, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltését követően legyen feltételes szabadságra bocsátható. A IV.r. vádlott felszólalásában megbánását hangoztatta.

V.r. vádlott védője szintén a bünszövetség mellőzésére, enyhébb minősítés megállapítására és a büntetés enyhítésére tett indítványt. Az V.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy munkavégzésből kifolyólag rendszeres jövedelme van, barátnőjével él, aki várandós, az életét rendezni kívánja.

Hasonlóan fenntartotta VI.r. vádlott védője is az enyhébb minősítésre és a büntetés enyhítésére irányuló indítványát. A VI.r. vádlott büntetése enyhítését kérte.

A büntetőjogi főkérdésekben az ügyészi és védelmi fellebbezések nem alaposak, míg a vagyonelkobzás összegének módosítására irányuló fellebbviteli főügyészségi észrevétel megalapozott.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban Be.) 348. § (1) bekezdése és a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve teljes terjedelemben felülvizsgálta. A másodfokú bíróság a törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan relatív jellegű eljárási szabálysértést, mely az érdemi felülbírálatot kizárná. A másodfokú eljárásban a

másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság eljárásának törvényességét vizsgálja elsődlegesen, ugyanakkor abban egyetértett a védelemmel az ítélőtábla, hogy egyes nyomozási eljárási cselekmények revíziója sem mellőzhető, amikor arra történik hivatkozás, hogy olyan súlyos, nem javítható hiba történt, mely kihat a bizonyítékok értékelésére és ezáltal az ítéleti tényállás megállapítására is. II.r. vádlott védőjének fellebbezésében foglalt „eljárási kifogás” miatt a másodfokú bíróság indokoltnak látta a bizonyítás felvételét a hivatkozott gyanúsított kihallgatás adatainak pontosabb tisztázása érdekében a Be. 353. § (1) bekezdés értelmében, utalva rá, hogy a megalapozottság-megalapozatlanság eldöntése érdekében is szükséges volt a bizonyítás felvétele.

A fellebbezési tárgyaláson az eljárási cselekményben résztvevő rendőri vezető és az eljárási cselekményt foganatosító hatósági személyek kihallgatása, valamint a Robotzsaru NEO program adatainak okirati bizonyítás során történő megismerése nyomán megállapítható volt, hogy sérelmezett gyanúsított kihallgatása szabályos volt. A másodfokú tárgyaláson kihallgatott osztályvezető, az ügy előadója és a terhelt kihallgatásában résztvevő másik rendőrtiszt, rendőr őrnagy alapvetően egységes tanúvallomásukban a nyomozási iratokhoz csatolt lényeges okiratokkal egyezően megerősítették, hogy a védő kirendelése a gyanúsított kihallgatás előtt bizonyosan megtörtént. A védőt rövid úton a kihallgatásról a hatóság értesítette, mely értesítést közokiratok (rendőri jelentés, kihallgatási jegyzőkönyv) tanúsítanak. Ezen okiratokban foglaltakat a nyomozásban sem a védő, sem a terhelt nem kifogásolta. E tények tükrében annak ellenére nem állapítható meg a bizonyíték kizárásához vezető eljárási szabálysértés, hogy a védőt kirendelő határozat faxolási bizonylatát a nyomozó hatóságnak már nem sikerült prezentálnia.

A másodfokú bíróság e körben a következőket rögzíti. II.r. őrizetbe vételét a cselekvőségét és fontos tárgyi bizonyítékokat érintő házkutatást követően a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság Vizsgálati Osztály Kábítószeres Ügyek Vizsgálati Alosztálya 2015. február 3-án rendelte el a 09000/327-243/2014.bü. számon indult büntetőügyben. Az őrizetbe vétel kezdő időpontjaként a rendőr őrnagy osztályvezető által jegyzett, a nyomozási irathoz 1229-1231. lapszám alatt csatolt határozat 2015. február 3-a 07 óra 20 percét jelölte meg. A rendőrhatalóság a Be. 48. (1) bekezdés b) pontjában írt okból 2015. február 3-án 16.55 órakor a debreceni székhelyű Dr. ügyvéd személyében védőt rendelt ki. A határozatot rendőr őrnagy írta alá, azt a Robotzsaru NEO adatok rendszerében őrnagy rögzítette (nyomozási irat 1173.lap, másodfokú bírósági iratok 41. sorszám). rendőr őrnagy ezt követően Dr. kirendelt védőt telefonon értesítette, hogy fenti napon várhatóan 19 óra körül kerül sor gyanúsított kihallgatására. A védő a nyomozási iratok 1179. lapszám alatt csatolt rendőri jelentés szerint az értesítést tudomásul vette, és közölte, hogy a kihallgatáson nem tud jelen lenni, mert hivatali elfoglaltsága miatt kell utaznia. A jelentés szerint a hatóság közölte a védővel, hogy a védőt kirendelő határozatot telefaxon fogja eljuttatni részére és a faxolási bizonylat a jelentés mellé kerül elhelyezésre. Ilyen előzmények után kezdte meg az előzetesen közölt időpontban (19.07 órakor) első gyanúsított kihallgatását a nyomozó hatóság, melynek részéről rendőr őrnagy és rendőr őrnagy voltak jelen. A megalapozott gyanú közlését megelőzően tájékoztatták az eljárási cselekményt végző hatósági tagok a gyanúsítottat, hogy dr. ügyvédet rendelték ki védőjének, aki hivatalos elfoglaltsága miatt nem tud megjelenni, ez azonban nem akadályozta az eljárási cselekmény megtartását.

A megalapozott gyanú közlése, valamint az alapvető terhelti jogokra történő kioktatás (hallgatási jog, védőválasztási jog, eljárás során gyakorolható terhelti jogok) után akként nyilatkozott, hogy vallomást kíván tenni, tudomásul véve, hogy a kirendelt védő szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg, ez azonban az eljárási cselekménynek nem akadályozta, a védő személyét is elfogadta a terhelt. Erdemi vallomását azzal kezdte, hogy a gyanúsításban szereplő bűncselekményt elkövette, azt elismeri, és mindenben együttműködik a rendőrséggel. Az eljárási cselekmény 2015. február 3-án 21 óra 15 perckor zárult, a kihallgatás jegyzőkönyvét a hatóság tagjai és a terhelt is aláírással

látták el (nyomozási irat 1177-1187. számú irat). E tényeket a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás és az iratok tartalma alátámasztja azzal, hogy a rendőrség a védőt kirendelő határozat faxigazolását valóban nem tudta csatolni az irathoz.

A nem a történeti tényállást, hanem kizárólag az eljárási cselekményt érintő tények nem mutatnak olyan érdemi eljárási szabálysértést, mely a bizonyíték kizárását indokolná, mert sem a törvény generális bizonyítástilalmi szabálya (Be. 78. § (4) bekezdés), sem a terhelti kihallgatásra vonatkozó speciális tilalmi normák nem sérültek. A gyanúsított ügyében az eljárás megindításakor már kötelező volt a védelem a Be. 46. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján. A hatóság a rendelkezésre álló adatok szerint eleget tett a Be. 48. § (1) bekezdésében írt kötelezettségének, mivel a meghatalmazott védővel nem rendelkező terhelt részére védőt rendelt ki, és a védő kirendelése a Be. 46. § (1) bekezdés b) pontjában írt kötelező védelmi ok által megkívántaknak megfelelően megtörtént a gyanúsított első kihallgatása előtt. A kihallgatásról a nyomozó hatóság a védőt értesítette, így megvolt a lehetőség nem csak az alaki, de a megfelelő anyagi védelemre is. A terheltnek joga lett volna a vallomástételt megtagadni, vagy ragaszkodni a védői részvételhez vallomástétel esetére, de e jogával nem élt, kifejezetten jelezte, hogy vallani kíván a védő távollétében is. A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, mely szerint nem történt olyan törvénysértés, mely folytán az első kihallgatás bizonyítékként ne lenne figyelembe vehető. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a 8/2013. (III.1.) AB határozattal összefüggésben a BH2016.327. számon közzétett döntésben foglaltakra is. A terhelt érdekében kirendelt védőt a terhelt kihallgatásának helyéről és időpontjáról igazolható módon, olyan időben kell értesíteni, hogy a kirendelt védőnek lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelt kihallgatásán részt venni. Ilyen értesítés *elmaradása* esetén nem lehet a terhelt vallomását bizonyítékként értékelni. Ezzel szemben megállapítható, hogy az őrizetbe vett terhelt részére a védő kirendelése nyomban, első kihallgatása előtt megtörtént, a védői kirendelésről és a kihallgatásról a védőt időben értesítették, számára lett volna lehetőség megfelelően felkészülni és megjelenni is az eljárási cselekményen. A Be. 67. § (2) bekezdése értelmében a hatóság távbeszélőn is értesítheti az eljárásban érintett személyt, mely megtörtént és közokirattal igazolt. Tény, hogy végül a védő nem jelent meg, de ez a hatóság terhére nem róható és főként nem jelent eljárási szabálysértést. A rendelkezésre álló adatok alapján tehát megállapítható, hogy sem a védő kirendelése, sem a gyanúsított kihallgatásáról időben való értesítése nem maradt el, így alkotmányos és büntető perjogi norma nem szenvedett csorbát. A kirendelő határozat faxigazolása csatolásának elmaradása ügyviteli hiba, ami azonban nem érinti a bizonyítás törvényességét, az egyéb okiratok ugyanis megfelelően bizonyítják az eljárás szabályosságát. Megjegyzi még az ítéletábra, hogy az őrizetbe vett terhelt ügyében a rendőrségnek azonnal intézkednie kellett, ezt kívánták a felderítés érdekei is, másfelől a fogva lévő gyanúsítottat a Be. 179. (1) bekezdés értelmében huszonnégy órán belül ki kell hallgatni, ezért a kihallgatással való késlekedés ütközött volna jogszabályba, sértve a védelmi jogokat. Ilyen jogsérelem azonban nem igazolható.

Helyesen döntött ezért az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott részletezett gyanúsított vallomását is értékelés körébe vonta és részben arra alapította a tényállást. Ezen okok folytán a védő eljárási kifogása eredményre nem vezethetett.

A törvényszék a Be. 75. § (1) bekezdésében írt ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdésében írt tényálláshoz kötöttség elvéből eredően a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Az elsőfokú bíróság az ügy helyes megítélése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika törvényei szerint kifogástalanul értékelte. Következtetései perrendszerűek és a hibátlanul

értékelt bizonyítás anyagán nyugszanak. A törvényszék vizsgálta a vádlottak vallomását, melyek részben a vádat támogató terhelő bizonyítékot jelentettek. Értékelés körébe vonta a személyi bizonyítás során a lényeges tanúvallomásokat, a szakértői bizonyítást is a szükséges részletességgel folytatta le és nem maradt el a meghatározó tárgyi-okirati bizonyítékok mérlegre tétele sem. Az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság - megalapozatlansági hibát nem észlelve - megalapozottnak tartotta, melyre érdemi döntés volt alapítható. A másodfokú eljárásban főszabályként a tényálláshoz kötöttség elve alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az irányadó, melynek elvi alapja, hogy a bizonyítékokat közvetlenül megvizsgáló és széleskörűen értékelő elsőbírósági fórum minősül a ténybírósnak. A tényálláshoz kötöttség elve alól kivétel, ha a tényállás megalapozatlan. A megalapozatlanságnak a Be. 351. § (2) bekezdés a-d) pontjában írt okai azonban nem voltak megállapíthatók. Sem felderítetlenség, sem érdemi hiányosság nem volt tetten érhető, mint ahogy iratellenesség és helytelen ténybeli következtetések sem. Az elsőfokú bíróság okszerű bizonyíték-értékelő tevékenysége a másodfokú eljárásban nem mérlegelhető felül. A megalapozatlanságra hivatkozó hatályon kívül helyezést célzó védői fellebbezések kapcsán a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a *hatályos* és alkalmazandó Be. ugyan nem különbözteti meg szignifikánsan a teljes és részleges megalapozatlanságot és jogkövetkezményeit, de érvényesül a gyakorlatban, hogy az elsőfokú ítélet megsemmisítéséhez (kasszáció) csak teljes megalapozatlanság vezethet, amit vagy a tényállás megállapításának hiánya, vagy teljes felderítetlenség eredményezhet, mely jelen ügyben szóba sem kerülhetett. Esetleges eljárási szabálysértésből eredő bizonyíték kizárás esetén az eljárási megoldás: reformáció, a terhelt javára. A már idézettek szerint azonban ilyen perjogi hiba nem volt kimutatható. A hatályon kívül helyezés ugyanis kivételes és csak akkor kerülhet rá sor, ha a ténybeli hiba közvetlenül (a másodfokú eljárásban) nem javítható, és javítására közvetett módon (a megismételt eljárásban) van lehetőség. A 2017. évi XC. törvény (új Be.) a perjogi kérdést már megfelelően rendezi, de értelemszerűen a hatályszabályoknak megfelelően az új törvény alkalmazására nem kerülhetett sor. A másodfokú bíróság csak a megalapozatlanság lényegi elemeinek kiemelése kapcsán utal az érvényes, de még nem hatályos törvényre, mely már határozottan megkülönbözteti a megalapozatlanság két fokát, kijelölve a jogkövetkezményeket, melyek szerint tényhiba miatt hatályon kívül helyezésre csak teljes megalapozatlanság esetén kerülhet sor (új Be. 610. §). A gyakorlat ugyanis már most is ezen elveket követi és az nyilvánvaló, hogy az ügyben nemhogy teljes, de még részleges megalapozatlanság sem észlelhető.

A védelmi fellebbezések a bizonyítékok törvényes értékelésének támadásán keresztül vitatták a tényállás megalapozottságát, mely az eljárási törvény kizáró rendelkezése folytán eredményre nem vezethetett. A védelmi jogorvoslatokra a másodfokú bíróság a következőket fejti ki.

I.r. vádlott és II.r. vádlottak védői perbeszédeikben, illetve a II.r. vádlott védője a jogorvoslat írásbeli indokolásában a már értékelt eljárási kifogásokon túlmenően alapvetően a bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét támadták. Érveikkel szemben azonban a másodfokú bíróság megállapította, osztva az elsőfokú bíróság ténybeli és jogi indokait, hogy a bizonyítás érdemi részében teljes körű volt. Sem a vegyész szakértői, sem a botanikus szakértői bizonyítás során nem volt észlelhető olyan hiba, hiányosság, vagy homályosság, mely a bizonyítás kiegészítését, vagy egyes bizonyítékok tartalmi okból való elvetését indokolta volna. A másik, „ellenőrző” szakértő kirendelésének nem álltak fenn a feltételei, a bizonyítás során a bíróság döntése, a bizonyítás elrendelése, vagy mellőzése semmiképp sem jelzi, hogy sérült volna a fegyverek egyenlőségének elve és a bizonyítékok értékelése során elfoglalt álláspontja sem értékelhető eljárási szabálysértésként. A Be. bizonyítási rendszere „nem teljesen szabad”, de a mérlegelés szabadsága főszabály, melynek alapvető korlátai: a bizonyítás törvényessége és az indokolási kötelezettség. A másodfokú bíróság megállapította a felülbírálat során, hogy sem a bizonyítás törvényessége, sem az indokolási

kötelezettség teljesítése nem sérült. Ezért az eljárás adatainak gondos értékelésével csak az állapítható meg, hogy a védelem a mérlegelést támadta.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a perorvoslattal érintett vádlottak *bűnösségére* és a *cselekmények minősítése* is megfelel az anyagi jognak. Az elsőfokú bíróság az ítélet 36-39. oldalain nagy részletességgel és döntően helyesen adott indokolást az alkalmazott büntető törvényről, a bűnösségről és a vádbeli cselekmények minősítéséről. I.r. vádlottnál az alkalmazott büntető törvényről szóló indokolásrész (ítélet 36. oldal 2. bekezdés) azonban helyesbítendő a következők szerint. E vádlottnál az elkövetési idő valóban a Btk. hatályba lépése előtt, 2011-ben kezdődött, azonban a terhelt lényeges elkövetési magatartást fejtett ki a természetes egységbe olvadó cselekménysorban 2013. július 1-je után is, egészen 2015. február 3-ig. A hatályos Btk. alkalmazása törvényes azzal, hogy a korábbi Btk. (1978. évi IV. törvény) alkalmazása fel sem merülhetett. Az ide vonatkozó töretlen, és a másodfokú bíróság által is követendő bírói gyakorlat szerint, ugyanis ha a terhelt cselekményei egy részét a hatályszabályok változása előtti, másokat az ezt követő időben valósította meg, valamennyi bűncselekményre (vagy cselekményrészre) nézve a legutóbbi bűncselekmény (cselekményrész) elkövetése idején hatályos törvény alkalmazásának van helye. Elkövetési időpontnak folytatólagos cselekmény esetén a befejezésének az időpontja tekinthető (BH2002.467.), de értelemszerűen irányadó ez a természetes egységre is. Ezen okok folytán szükségtelen volt vizsgálni a korábbi Btk. alkalmazási lehetőségeit, hiszen az elkövetési idő áthúzódott 2013. július 1-je utánra.

I.r. vádlott cselekménye valóban a Btk. 176. § (1) bekezdése, a (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés szerint minősül. A vádlott terhére ugyanis a kereskedéssel, bünszövetségben, jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés az irányadó tényállás tükrében egyértelműen megállapítható, mindezt az elsőfokú bíróság a vonatkozó bírói gyakorlatra is hivatkozva igen részletesen kifejtette, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett, nem osztva a védelmi érveket, miszerint az ügyben a bünszövetség nem állapítható meg, annak ugyanis a törvényben, valamint az IV. számú Büntető Elvi Döntésben foglalt ismérvei maradéktalanul feltárhatók.

Megfelel a büntető törvénynek II.r., III.r., IV.r., V.r. és VI.r. - fellebbezéssel érintett - vádlottak cselekményinek minősítése is a Btk. 176. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja értelmében, mert az elsőfokú bíróság által a törvénynek és a követett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően bünszövetségben kereskedtek csekély mennyiséget meghaladó, de a jelentős mennyiséget el nem érő kábítószerrel. A védelmi fellebbezések a bünszövetség vitatása kapcsán a körben sem voltak alaposak, mert a szervezett jellegű, konspiratív elkövetés, ha a bünszervezeti elkövetés jegyeit nem is hordozta, a bünszövetség törvényi tényállását kimerítette.

Az elsőfokú bíróság a *büntetés kiszabása* során irányadó körülményeket helyesen feltárta és a fellebbezéssel érintett vádlottakkal szemben a büntetési céloknak megfelelő, a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló, tetterányos büntetéseket szabott ki, melyek szükségesek, egyben elégségesek és megfelelnek az egyéniesítés elveinek is. A büntetések egyik jogorvoslattal élő vádlottnál sem túl szigorúak, lényeges enyhítésükre az ítélőtábla nem látott alapot, ezért a védelmi fellebbezések az enyhítésre irányulóan sem voltak alaposak. A büntetések túl enyhének sem ítélték, figyelemmel az időmúlásra és a terhelti beismerésekre, nincs valós indok a súlyosításra, ezért az arra irányuló ügyészi jogorvoslat sem volt megalapozott.

A Btk. 79. §-a szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (egyéni és általános megelőzés). A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést e törvényben meghatározott keretek között, a céljának szem előtt

tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés, valamint a szankciónak a tett arányához igazodása. A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek” (1214/B/1990 AB határozat).

Az ítéletábra megállapította, hogy a jogorvoslattal érintett vádlottak büntetése a kiemelt elveknek megfelel, tetterányos. A kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélést elkövetőkkel szemben - figyelemmel a bűncselekmény igen jelentős tárgyi súlyára - a bűnösségi körülményeket szem előtt tartva a lehetőségekhez mérten a törvény szigorát kell alkalmazni, még a feltárt kedvezőbb személyi körülmények ellenére is.

Az elsőfokú bíróság a perorvoslattal élő vádlottaknál a törvényi előfeltételeknek megfelelően alkalmazott vagyonekbevétele a bűnösen szerzett vagyona, azonban vagyonekbevétele összege az irányadó tényállás szerint több vádlottnál téves, melyhez az vezetett, hogy a törvénytétel tévesen, az anyagi jogszabálytól eltérve csökkentette az összegeket a házkutatások során lefoglalt egyes pénzösszegekkel. E körben a fellebbviteli főügyészség észrevétele alapos, ezért a másodfokú bíróság a történeti tényállásban foglalt bűnös vagyon teljes összegére nézve vagyonekbevétele alkalmazott a következők szerint.

I.r. vádlottal szemben 15.100.000 Ft, II.r. vádlott tekintetében 1.250.000 Ft, III.r. vádlott vonatkozásában 1.750.000 Ft, V.r. vádlottal szemben 1.250.000 Ft erejéig rendelte el vagyonekbevétele. Az intézkedés a módosított összegekkel már törvényes azzal, hogy a követett bírói gyakorlat szerint a vagyonekbevétele intézkedést a bíróság nem a büntetésekkel együtt az „ítélet” szó előtt rögzíti, hanem azt követően. Mindez csak formai kérdés, de a helyes és egységes határozatszerkesztési gyakorlat érdekében kiemelése szükséges volt.

Az ítélet egyéb, a beszámításra, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, a bűnjelre és a bűnügyi költségre vonatkozó, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései a törvénynek megfelelnek.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta, pontosítva egyes vádlottak időközben megváltozott személyi adatait.

A beszámításokra vonatkozó rendelkezések a Be. 92. § (1)-(3) bekezdés rendelkezésein alapulnak.

Az ítéletábra a másodfokú eljárásban a kirendelt védői közreműködéssel kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2018. január 10.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Hágger Tamás sk. előadó bíró, Dr. Gömöri Olivér sk. bíró

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 17.B.647/2015/114. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2018. január 10.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő